

IDEGENFORGALMI TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK ANGOL, FRANCIA, NÉMET, OLASZ ÉS MAGYAR NYELVEN

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IDEGENFORGALMI TANÁCS KIADÁSA

Decemberi eseménynapló

1. Ricci népszerű estje a Filharmóniai Zenekar közreműködésével, vezényel: Dohnányi Ernő.
1. A Fészek Művészklub művészestje esti 10-kor.
- 1—4. A Képzőművészeti Társulat Őszi Tárlata a Műcsarnokban.
- 1—4. A Nemzeti Szalon 71-ik csoportkiállítása.
- 1—30. Kiállítás a Fészek művész-klubban.
- 1—11. Csoportkiállítás az Ernst-Múzeumban. (Fényes Csepes, Kontuly, Zádor.)
1. A Magyar Műhely Szövetség iparművészeti kiállítása a Corvin-áruházban.
- 1—5. Berény Róbert festőművész kiállítása a Tamás-galériában. (Akadémia-u. 8.)
2. Bethlen Gábor emlékünnepe este 8-kor a Szent Gellért-szálló külön termében dr. Lázár Andor igazságügyminiszter emlékbeszédével.
2. Piatigorsky gordonkaestje 8 óraker a Vigadóban.
2. Hajnal Richárd dr. előadása: A gyermek és nevelése. Pszichoanalitikai Szeminárium. ¼9-kor. Szemere-u. 10.
3. Száztagú bécsi, illetve pozsonyi csoport érkezik Budapestre.
3. A Vígyszínház ünnepi előadása Gerhart Hauptman 70-ik születésnapja alkalmából. („Naplemente előtt”).
3. Lager Mária dalestje.
- 3—8. IX. Nemzetközi Baromfikiállítás.
4. „Dalosvonat“ érkezik Temesvárról.
4. Olesó gyorsvonat indul Berlinbe.
4. Filléres gyors érkezik Szegedről, Pécsről, Kaposvárról.
4. D. u. 5 óraker: Operett-est (Székesfővárosi Zenekar) a Pesti Vigadóban.
4. A Hölgyfodrászok Orsz. Egyesülete nemzetközi fésülőversenye d. u. 2 óraker a Gellért-szállóban.
5. Clausus György dalestje ½8-kor a Zeneakadémián.
5. és 12. Este ½7-kor: Siklós Albert „A zenei stílusok elemzése.” Szabadegyetemi előadás a Zeneművészeti Főiskolán. Mihelics Vid dr.: „Aktuális társadalmi problémák” és Raith Tivadar dr.: „Racionalizálás.” Szabadegyetemi előadás. (Múzeum-krt. 6—8.)
5. Szalay Károly dr. előadása: Az ideges ember a családi életben. 7-kor. Szemere-u. 10.
6. Diszelőadás a Kormányzó tiszteletére az Operaházban; rendezi a Magyar Nemzeti Diákszövetség.
6. Milstein hangversenye fél 8 óraker a Vigadóban.
6. Máday István dr., egyet. magántanár „Az ideges gyermek” és Éltés Mátyás igazgató, „A fogyatékos gyermek” c. előadása a Szülők Iskolájában. (Közgazdasági Egyetem, Szerb-u. 23.)
5. Gartner Pál dr. előadása: Lelki betegségek keletkezése és gyógyítása. Pszichoan. Szeminárium. ¼9-kor. Kálmán-u. 21.
6. A Magyar Országos Torna Szövetség versenye a Nemzeti Torna Egylet csarnokában. (Szentkirályi-u. 26. d. e. 10 óraker.)
- 6—12. Gazdahét.
6. és 12. A Magyar Irónők Körének előadóestje és közös vacsorája. (Eszterházy-u. 4., Otthon-kör.)
6. és 13. ½7-kor: Felvinczi Takács Zoltán dr., „Kelet művészete” előadása a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Múzeumban. (Andrássy-út 103.)
6. és 13. ½7-kor: Asztalos Miklós dr.: „Románok története” és Berényi László dr.: „Az orosz irodalom útjai”. Szabadegyetemi előadás. (Múzeum-krt. 6—8. sz.)
7. A Waldbauer—Kerpely kvartett Beethoven-estje 8 óraker a Vigadóban.
7. Limanovai emlékünnepe ¾6 óraker a Vigadóban.
7. Ifj. dr. Balázs Dezső előadása: A bűn és bűnhődés lélektana. Pszichoan. Szeminárium. ¼9-kor. Eötvös-utca 4. szám.)
7. Az Országos Széchenyi Szövetség teaestje a Nemzeti Kaszinóban.
7. és 14. ½7-kor: Schütz Antal dr. „Történelemfilozófiája”. Szabadegyetemi előadás. (Egyetem-tér.)
8. Kosti Vehanen, finn zongoraművész hangversenye.
8. Fischer Annie zongoraestje 8 óraker a Vigadóban.
8. Kalmár Tibor és Magyar László szerzői estje fél 6 óraker a Zeneakadémián.
8. A Magyar Országos Orvos Szövetség kongresszusa Budapestben.
8. D. u. 5 óraker: Mozart—Csajkovszky hangverseny (Székesfővárosi Zenekar) a Vigadóban.
8. D. e. 11-kor: Finn-matiné a Orion-filmszínházban.
8. A Vígyszínház premierje: „Emil és a detektívek”.
9. Lichtenberg Bach-kollégium III. előadása.
9. és 16. ½7-kor: Hekler Antal dr.: „Művészet és világnézet”. Szabadegyetemi előadás. Múzeum-krt. 4. szám.) Kotsis Iván dr.: „Modern építészlet”. Szabadegyetemi előadás. (Múzeum-krt. 6—8. sz.)
10. Cserevonat indul Berlinbe.
10. Wehner Géza zongoraestje fél 9 óraker a Zeneakadémián.
10. és 17. ½7-kor: „Az elszakított magyarság helyzete”. (Eszterházy-u. 11.) Németh Antal dr.: „A színház művészete”. (Múzeum-krt. 6—8.) „Gázvédelem”. (Múzeum-krt. 4.) Szabadegyetemi előadás.
- 10—24. A Magyar Iparművészek Egyesületének karácsonyi kiállítása a Nemzeti Szalonban.

11. A III. Filharmóniai Hangverseny főpróbája negyed 12 órakor a Zeneakadémián. Közreműködik: Engel Iván, dr. Székelyhídi Ferenc és a Székesfővárosi Énekkar. Vezényel Dohnányi Ernő.
11. D. e. 10 órakor az OMGE közgyűlése.
11. D. u. 5 órakor: Kodály-hangverseny. Székelyhídi Ferenc dr. és az Egyetemi Énekkarok s a Székesfővárosi Zenekar közreműködésével a Vigadóban.
12. A III. Filharmóniai Hangverseny fél 8 órakor az Operában.
12. Horovitz hangversenye fél 8 órakor a Vigadóban.
12. Rajka Tibor dr. előadása: Az ember, aki magában áll. 7-kor. Szemere-u. 10.
12. A HONSZ díszhangversenye hadirokkantak, özvegyek és árvák segítésére ½5-kor a Zeneakadémián.
13. Bexheft Ármín dr., főorvos „A tanulás egészségtana” c. és Karácsony Sándor tanár, „A helyes tanulás módja” c. előadása. (Szerb-u. 23. szám.)
13. Szalay Károly dr. előadása: Etika és sexualitás. Pszichoan. Szemin. 8-kor. József-kr. 2.
14. Baldovino gordonkaestje.
14. Bazilides Mária Schubert-estje fél 9 órakor a Zeneakadémián.
15. Jack Hylton hangversenye a Labriola-színházban.
15. Este 8-kor: A Palesztrina-kórus hangversenye a Vigadóban.
15. Este ½7-kor: Császár Elemér dr.: „Arany János”. Szabadegyetemi előadás. (Múzeum-kr. 6—8.)
Az Országos Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítására. VI., Andrassy-út 67.

Két kis történet az idegenforgalmi kulisszák mögül

I.

Szorgalmasan tisztogatta a Bécsi Magyar Idegenforgalmi Iroda ablakait egy napszámos. Nem közönséges ablakok vannak ott a Kärntnerstrassén, hanem díszes, finom „Schaufensterek”, a legszebb pesti részletek átvilágított üvegfényképei. A napszámos munka közben el-elnézte az utcák, épületek, az egész magyar élet képes hírmondóit és maga is nagy kedvet kapott rá, hogy meglássa a helyszínen azokat.

Kovács házy Vilmos, székesfővárosi tanácsnok mesélte el az apró, de nem mindennapi eset lefolyását:

Hónapokig pucolt-pucolt a bécsi napszámos és a keresetéből annyit megtakarított, hogy egyszeresak mint „utas” léphetett föl. Szabályszerűen lefizette egy társasutazás díját és nemrég Budapestre jött, hogy néhány napon át kiélvezze a látónivalókat.

Valóban, ez volt eddig a legközvetlenebb propagandasiker.

II.

Ezt is Kovács házy Vilmostól hallottuk.

Amerikai úr állított be a Bécsi Magyar Irodába. Hallotta, hogy Budapest mennyire érdekes város; le akar utazni és fölvilágosítást, meg ajánlást kér bizonyos helyekre.

Megkapja. Nagyon meg van elégedve. A végén még csak a vizum került szóba. Bámulva hallja, hogy Pestre „pénzért kell vizum-engedélyt váltani még 1932-ben”. Nyolc napon túl valami 20 dollárt. Elkomorul.

— *Nem fizetek* — mondja — *belépődíjat egy városba* azért, hogy ott a pénzemet elkölthessem.

Azonnal *visszaadja a már megváltott vasúti jegyeket és máshová utazik*. Talán soha nem is jut el Budapestre.

Anomáliák az idegenvezetés terén

Fiatal idegenforgalmunknak aránylag régi problémája az idegenvezetés kérdése, amely még mindig nincs tökéletesen megoldva. Illetékes tényezők sokszor hangoztatták annak a szükségességét, hogy az idegenvezetést képestiő-vizsgálóhoz kössék és csak iparendedéllyel lehessen ezt a mesterséget folytatni. Belátták az elgondolás helyességét minden hatóságánál, de eddig még sem valósult meg a dolog. Pedig alig múlik el olyan nap, hogy külföldiek részéről panaszok ne hangoznának el illetéktelen idegenvezetők ellen. Az Ibusz idegenvezetői kitünően végzik el föladataikat. De van meglehetősen nagyszámú idegenvezető, aki nem tartozik semmiféle szervezethez és ezek hozzá nem értésükkel és *un fair* viselkedésükkel diszkreditálják az idegenvezetői intézményt. Feltolakodnak az idegenek mellé, rájuk oktrojálják magukat és a végén, — pestiesen szólva — „megvágják” őket. Panaszos levelek egész sora beszél arról, hogy az uccán a külföldiekhez csatlakoznak, rájuk erőszakolják szolgálatukat, aztán követelik, hogy megfizessék őket, vagy pedig beülnek velük valamelyik vendéglőbe és megszőknek a fizetés elől, úgyhogy rendszerint magas számlájukat a külföldi vendégek kénytelenek kiegyenlíteni.

Ezek az esetek súlyosan ártanak a magyar idegenforgalom ügyének, nem is szólva arról, hogy az illetéktelen emberek nincsenek tisztában a szükséges tudnivalókkal és sokszor éppen *nem megfelelő* helyekre kalauzolják az idegeneket, továbbá nem tudják a szükséges magyarázatot megadni a látónivalóhoz. Emiatt az idegen esetleg nem jön többet Magyarországra s odahaza elmeséli, hogy itt mi történt vele, úgy hogy másoknak is elveszi a kedvét attól, hogy eljöjjenek hozzánk.

Az idegenforgalmi szervezeteknek sürgősen oda kell hatniok, hogy az idegenvezetést szabályozza a hatóság és csak vizsgázott, igazolvánnyal ellátott idegenvezetők funkcionálhassanak.

Magyar antológia — angolul

Az idegenforgalmi és utazási szervezetek propagandája mellett rendkívül nagy jelentősége van annak a propagandának, amelyet a magyar kultúra értékeinek külföldi fölismerése jelent. Ezen a téren még sok a tennivaló. Csak az utóbbi időben kezdenek az illetékes tényezők fokozott figyelmet fordítani erre a munkatérre. Még mindig jóval többen vannak, akik csak etnográfiai sajátságokkal kapcsolatban vesznek tudomást a magyar szellemről, mint azok, akik tudják, hogy az egyetemes kultúra szempontjából mit köszönhet a világ a magyarság teremtő génuszának. Örömmel kell tehát üdvözlönlünk minden alkalmat, amikor a külföld bepillantást nyerhet a magyar kultúra értékeibe. Ilyen alkalom most a canadai *Winnipegben* megjelenő, angolnyelvű magyar költészeti antológia megjelenése. *Watson-Kirkconnel* winnipeg egyetemi tanár fordította a magyar poéták javatermését és a *Kanadai Magyar Ujság* kiadóvállalata adja ki a munkát. Ebből a háromszázoldalas műből megismerheti a külföld Balassa Bálint költészetétől kezdve, Petőfin, Arany Jánoson, Vörösmartyon és a többi klasszikuson keresztül, egészen az Adyban kiteljesedő költőig, sőt a legújabb generációig a magyar poézis lelkét.

Az antológia angol címe: „*The magyar mouse.*”

Magyarország ismertetése külföldön

ÚJ OLASZ KÖNYV A MAGYAROKRÓL

„Eroi Transilvani Con Garibaldi”. Ezzel a címmel nagyon értékes könyv jelent meg az olasz szabadságharcban résztvevő magyarokról, speciálisan az erdélyiekről. A kitünően működő milánói *Amici dell' Ungheria* (Magyarország barátainak szövetsége; Milano; Via Paolo da Cannobio 24.) indította az új könyvsorozatot, amelynek első száma a szép tisztanyomású és illusztrált könyv. *Hóry Etelka*, quirináli követünk húga írta Garibaldi magyarjairól, még pedig nem valami dilettáns módjára, hanem a tudós alaposágával és a témáját megbecsülő honleány igaz lelkeségével. Ismeretlen adatokat is találtunk a nem nagy terjedelmű, de jól komprimált műben. Érdekes képek láthatók a szöveg közt. *Hóry Etelka* derék munkája mindenesetre hasznára válik az olasz-magyar összeköttetésnek.

Ivögün Mária, a Berlinben élő világhíres operanékesnő rövid idő múlva megint Budapestre érkezik, ahol a múltban olyan nagy sikerei voltak. Kevesen tudják róla, hogy magyar származású; édesapja nyugalmazott ezredes és fivére aktív huszárezredes. Berlinben, ahol Jeritzánál is többre tartják, komoly szolgáltatásokat tesz a magyarságnak. Programján legutóbb is a Strauss-zenéjű „Mein liebes Ungarland” szerepelt. **Ivögün Mária** alkalmazást nemcsak az Operaházban fog fellépni, hanem koncerten is. Amennyiben végre csakugyan rendeznek nálunk a külföldi nagy *Festwochék*-hoz méltó zenei hetet, sokat jelentene, hogy ha Európában mindenütt hirdetni lehetne **Ivögün Mária** közreműködését.

A helsinki-i Magyar-Finn Társaság kultúrestét rendezett Helsinkiben. Dr. **Weöres** egyetemi lektor tartott előadást *Herczeg Ferencről*, *Salama Simonen* kisasszony pedig felolvasta *Herczeg* egyik novelláját. Dr. **Szabó Aladár** magyar dalokat énekelt *Ylöstälöné Boros Olga* zongorakíséretével és *Vehanen Kyösti* finn zongoraművész előadást tartott.

Labdarúgóink Itáliában. Napi-és sportlapok egyformán számos cikket közölnek Olaszországban labdarúgóink milánói kirándulása alkalmából. A válogatottak futbalcsapata **Nádas Ödön** szövetségi kapitány vezetése alatt indult el Milánóba november 25-ikén. Nagy szimpátiával fogadták őket odalent. Az Idegenforgalmi Szövetség ebből az alkalomból sok ismertető füzetet osztott szét Milánóban.

KÜLFÖLDI LAPOK RÓLUNK

A *HAMBURGER NACHRICHTEN* XI./14-iki száma „Budapester Herbsttage” címmel hosszabb cikket közöl, amely a főváros életének mai jelenségeit szimpatikus módon tárgyalja. Kiemeli, hogy milyen sokat tudnak itt németül azok közül, akik az idegenekkel érintkeznek és mily előzékenyen igazítják útba az idegeneket. Az egész tudósítás kellemes propagandául szolgálhat.

A *DÉPECHE DE TOULOUSE* XI./1-i száma „Bacchus dans de Mitteleuropa” cím alatt **Roger Dévigne** cikksorozatának három magyar fényképpel illusztrált részét közli. Kedves badacsonyi és tokaji szüreti képek ezek.

A *THE CENTRAL EUROPEAN TIMES*, amely Zürichben jelenik meg, 11/12-iki számában, négy cikk keretében is megemlékezik Magyarországról. Az angolnyelvű közönség általában szimpatikus hangú tudósításokból értesül a lap útján Magyarország politikai, társadalmi és művészeti eseményeiről.

A *BERLINER ILLUSTRIERTE ZEITUNG* 1932. 40. számában *Roda-Roda* „Ungarische Hirten” című novellisztikus tanulmányát közli. A híres német író, aki valamikor az osztrák-magyar hadsereg aktív tisztje volt, eredeti, saját megfigyeléseit dolgozta fel és igen érdekes részleteket közöl a magyar pásztoréletből.

A *BASLER NACHRICHTEN* két számát, amelyekben **Hanns Martin Elster** hosszú tárcákat publikál a budapesti írókongresszusról, most kaptuk meg; — főképp az irodalmi kérdésekkel foglalkozik, de nagy melegséggel ír magáról az országról és a fővárosról is. Kiemeli a Hungária-szálló szép helyiségeit, valamint a Szent Gellért-fürdő szállót.

A *LÖRDAGS AVISER* norvég újság kétoldalas illusztrált cikket közöl Magyarországról. Ismerteti hazánk természeti szépségeit, kulturális értékeit,

etnográfiai sajátosságait és meleg hangon ír a magyar népről. A cikk írója: **Röwde**, oslói tiszteletbeli magyar főkonzul, aki norvég gyáros.

A *MIROIR DE MONDE* nagy párizsi hetilap érdekes fényképekkel tarkított cikket közöl legutóbbi számában a Kormányzóval folytatott igen érdekes beszélgetés kapcsán.

LES JOURNÉES MEDICALES BALNÉAIRES DE BUDAPEST címmel a már megjelent cikkeken kívül külön illusztrált füzetet is adtak ki Bukarestben, az ottani balneológiai társaság magyarországi látogatása alkalmából, amelyet a Magyarországon tanult dr. **Buia János** szervezett meg. Számos képet publikál a füzet Budapest fürdőiről és az együttes ülésekről s kimerítő leírást nyújt a látogatás minden aktusáról.

A *HAMBURGER ILLUSTRIERTE* utolsóelőtti száma gazdagon illusztrált magyar témájú ismertetést közöl.

A *THE STUDIO* új száma számos kitűnő reprodukciót és elsőrangú cikket tesz közzé a mai magyar festőművészetéről. **Aba-Novák Vilmos**, **Berény Róbert**, **Kádár Béla**, **Molnár C. Pál**, **Patkó Károly**, **Pogány István** és **Szőnyi István** rövid életrajzi adatait is publikálja.

A *L'EST NATIONAL* legutóbbi számában (*Besançon*) hosszabb cikket közöl a francia-magyar kapcsolatokról. Történelmi és művészeti adatok bő felsorolása után szól arról az igazságtalanságról is, amely Magyarországgal a világháború után történt.

A *ST. GALLER TAGBLATT* XI./17-iki száma mint Európa leghosszabb barlangját ismerteti az Aggteleki cseppkőbarlangot, illetve újonnan felfedezett részeit.

BERLIN napisajtója a legutóbbi napokban negyvenhat kisebb-nagyobb cikket közölt magyar írókról és művészekről a színházak és mozik bemutatói alkalmából.

NEM, NEM, SOHA — EGY JAPÁN RÁDIÓBAN.

Sapporo japán városból jelentik, (Hokkaido északjapáni szigetről), hogy **Major József**, a Japánban élő magyar újságíró az ottani rádióállomásról nagy előadást tartott eszperanto nyelven Magyarországról, melyet japánul tolmácsoltak. Az előadás keretében elmondta a *Nem, nem, soha* című magyar költeményt is.

Major a nemzetközi gimnáziumban **Nagashima** városban is tartott előadásokat, továbbá a Hokkaido szigeten rendezett japán eszperanto-kongresszuson, melyen ő képviselte Európát, míg **Amerika** nevében egy hawaii újságíró jelent meg. **Major** több cikket is írt a magyar kultúráról.

KÜLFÖLDIEK BUDAPESTEN

Kistükör a bécsi iroda szezonjáról.

Naponta 260—280 külföldi személy kért a Bécsi Magyar Idegenforgalmi Irodában fölvilágosítást a budapesti utazás körülményeiről, magyar viszonyokról, stb. az utazási szezonban.

Kileneven társasutazásról tett a Kärnthnerstrassei iroda jelentést a székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának.

Egy-egy csoportban 16—20, de többnyire jóval nagyobb számú utas, még 600 személy is volt.

1933-ra már 20-nál több társasutazásnak az előkészítése folyik.

Seefehlner Egon dr., az osztrák szövetségi vasutak vezérigazgatója Budapestre érkezett. Kevesen tudják róla, hogy magyar származású és a vasuti vontatásról írt 600 oldalas illusztrált nagy könyve tette őt európai hírűvé. Egyetemi tanár lett Drezdában, majd a világ egyik legnagyobb cégének, az AEG-nek igazgatója és ebből az állásából hívták meg az osztrák *Bundesbahnen* vezetőjévé.

Dollfuss dr., osztrák kancellár, aki csak rövid időt tölthetett Budapesten, egy osztrák lap munkatársa előtt kijelentette, hogy rövid idő múlva mint *magánember* tér vissza Budapestre, hogy nyugodtan megtekinthesse a város kulturális értékű látnivalóit.

Alfred Hefter, Jean Duaine, Edmond Pittard, genfi egyetemi tanárok Budapestre érkeztek és a Carlton-hotelben megszállva tanulmányozták Budapest kulturáját.

Starhemberg herceg, az osztrák *Heimwehr* vezére Bécsből ideérkezett és három napot töltött a Carlton-szállóban, ahol különböző tárgyalásokat is folytatott.

Egy kis osztrák invázió. November havában a szokottnál jóval több osztrák hivatalos vendég érkezett Budapestre, de nemcsak *Dollfuss* kancellár és *Winkler* alkancellár, továbbá *Jakoncig* kereskedelmi miniszter és a különböző ügyosztályvezetők, hanem rajtuk kívül világlapok képviselői is érkeztek Budapestre. Az osztrák sajtót nyolcan képviselték. Hárman *idegenforgalmi témájú cikket is írtak Budapestről.*

Bassermann Budapest. Bassermann Albert elmondotta, hogy körútján *három estére Budapestre is eljön.* *Gerhardt Hauptmann* „Crampton mester”, *Somerset Maugham* „A kenyérkereső” és *Arthur Schnitzler* „Magányos út” című darabjaiban fog fellépni.

MacDonald leánya és veje Budapestre jön

Január közepén Budapestre jön MacDonald leánya és veje. Az angol premier családja számára már nem idegen terület a magyar főváros, mert MacDonald első miniszterelnöksége után, amikor európai körutazást tett, Budapestre is ellátogatott a leánya kíséretében. Akkor úgy tervezték, hogy csak keresztül utaznak és mindössze néhány órára szállnak ki Budapestre. De az első impressziók annyira kedvezőek voltak, hogy az órákból napok lettek. Itt tartózkodásáról a legmelegebb hangon emlékezett meg utóbb MacDonald és már akkor kifejezte azt az óhaját, hogy

szívesen ellátogatna hozzánk máskor is s ha erre ideje lesz, meg is valószínűsíti a tervét. Az angol miniszterelnök leánya nemrég ment férjhez és urával együtt, aki orvoskollégája volt Miss MacDonald dr.-nak, tanulmányúton van a kontinensen. A Budapest Fürdőváros Egyesület meghívta a fiatal angol orvospárt, hogy töltsenek két hetet, az Egyesület vendégeként Budapesten és tanulmányozzák a magyar fürdőket és egészségügyi intézményeket. Most érkezett meg a válasz, amelyben örömmel fogadják a meghívást és bejelentik, hogy január közepén *két hétre* ide jönnek.

Mrs. Harmsworth Budapest. Mrs. Esmond Harmsworth Budapestre érkezett, hogy megtekintse azt a várost, amelyről urától és apósától, Lord Rotheimeretől oly sokat hallott. Tanácsára Harmsworthné inkognitóban tartózkodott Budapesten. Társaságában volt egyik legjobb barátja, lady *Henry Yorke* férjével, azonkívül társalkodónője és komornája.

Harmsworthné megtekintette a koronázási templomot, azután a Gellérthegyre ment, majd a királyi palotát nézte meg. Délután az irredenta szobrokat, a lord által ajándékozott Fájdalom-szobrot, az Országos zászlótartót és Rákosi Jenő szobrát nézte meg.

Másnap reggel a múzeumokat tekintette meg, utána a parlament karzatán jelent meg. Hatéves fia megkérte, hogy vigyen neki Budapestről olyan csikósruhát, amilyet Debrecenből kapott, de már kinötte. Harmsworthné sok magyar motívumu ajándéktárgyat is vásárolt.

Elutazása előtt így nyilatkozott: Budapest minden várakozásomat felülmulta. Párját ritkító fekvése, gyönyörűen elhelyezett dunaparti épületsora és a pazar hidakkal díszített Duna a kontinentális városok királynőjévé avatja, amelyet meg kell nézni minden szépet és értékeset látni akaró idegennek.

Frank Heller, a skandináv államok egyik legnépszerűbb írója, feleségével együtt Budapestre érkezett és a Hungária-szállóban lakott. Főképp dr. *Légrády Ottó*, a *Pesti Hírlap* főszerkesztője gondoskodott arról, hogy Heller kellő módon ismerje meg Budapest értékeiből a látnivalóit.

Erika Morini, a kiváló bécsi hegedűművész Budapesten volt. *Beethoven* hegedűversenyét játszotta nagy sikerrel. A hangversenyt *Dohnányi Ernő* vezényelte.

Hubert Marischka, a bécsi Theater an der Wien igazgatója feleségével és anyósával, özvegy *Karczag* Vilmosné, *Kopácsy* Juliskával Budapesten járt. Elmondta, hogy magyar darabokat is bemutat színházában, ha megfelelőt talál itt.

ANGOL JÉGHOKISTÁK JÖNNEK

December közepén Cambridge, karácsonykor Oxford jégkori-csapatai foglalkozni a városligeti műjégpályán. Tárgyalás folyik arról is, hogy a *VAC* bécsi csapat szintén eljön.

NÁSZUTASOK DICSERETE.

Eddig csak arról hallottunk, hogy Velencébe, sőt újabban Rómába is mennyi nászutas jár, kivált az idén kiadott 80%-os vasúti kedvezmény révén. Ennek az érdekes pendantjairól is tudnak már. Olaszországból rövid idő óta nem egy nászutas pár érkezett Budapestre. Itália nagy idegenforgalmi központjának, a római *ENIT*-nek egyik vezetője, dr. *Carlo Pugliesi*, aki annyira megkedvelte Budapestet, hogy saját unokahúgát is ideküldte nászútra. A fiatal asszony doktor és jeles műtörténész, férje pedig — *Mario Settini* — a rimini-i bank egyik direktora. Nem győzték dicsérni Budapest értékeit, szépségeit és — szórakozási lehetőségeit. Hazatérésük után szuperlatívuszokat küldtek azzal a fogadalommal, hogy minél több ismerős, jóbarát figyelmét Budapestre terelik.

Dalosvonat Temesvárról Budapestre

A romániai magyarságot értékes új kapcsolat hozza Budapestre a „dalosvonaton”. Ezt a nevet, — mint a Temesvári Hirlap cikke közli — azért kapta, mert a budapesti Bánsági Dalkör idei búcsújára hozza föl utasait. A Bánság régi szokásai szerint fogják a búcsút megtartani s egész Budapest örömmel várja a december 4-ikén érkező vonat utasait.

A Temesvári Zenekedvelők Egye-

sülete és a Filharmónia Dalárda rendezi a rendkívül olesó utazást. Budapestre és vissza utiköltség, vizum és belépődíj a bánsági búcsúra összesen 595 lej. A Temesvárról érkezők más kedvezményeket is kapnak. Színházakban és mozikban 20—40 százalékot, két napra szóló általános villamosbérletet 2 pengőért, 3 napra szólót 3 pengőért kapnak.

A filharmónia szerepel a december

7-iki bánsági búcsúestélyén is, a pesti Vigadóban.

A dalosvonat december 4-ikén d. e. 9 órakor indul el a temesvár—józsefvárosi állomásról és délután 4 órakor érkezik meg a nyugati pályaudvarra, ahol az idegenforgalmi szervezetek képviselői ünnepiesen fogadják.

Visszaindulás: december 8-ikán délután 2 óra tájban, ugyancsak a nyugati pályaudvarról.

MAGYAR MŰVÉSZEK KÜLFÖLDÖN

Kálmán Imréről stockholmi lapok hosszabb és meglehangú cikkeket közölnek, ötvenedik születésnapja alkalmából. A királyi opera díszelőadás keretében előadja a „Csárdáskirálynő”-t. A stockholmi opera és a stockholmi Svéd-Magyar Társaság meghívta Kálmán Imrét, hogy maga dirigáljon.

Gyenes Lily húsztagú leányzenekarával vendégszerepelt a svéd fővárosban. Mindenik estén megtelt a Koncertház nagyterme s a hegedűművésznőt és zenekarát, amely csakis magyar darabokat adott elő, a közönség nagyon ünnepelte.

Németh Mária megint Budapestre jön néhány föllépésre. Azután Berlinben, a Városi Operaházban új opera címszerepét kreálja és a Salomé-t is énekli.

Pataky Kálmán, a bécsi állami opera jeles tenoristája Berlinben vendégszerepel erős sikerrel.

Anna Roselle (Gyenge Anna), a newyorki Metropolitan volt primadonnája, a berlini Städtische Oper-ben és más nagy színházakban vendégszerepelt.

Kálmán Imre „A montmartrei ibolya” című operettjének premierje a londoni Alhambra Theatre-ben „A kiss in spring” címmel jelentős sikert hozott.

„Palatinus Jóska” címen mutatják be Hűvös Iván zeneszerző új operettjét Bécsben.

Horváth Ödön, a magyar származású német színpadi író „Kázmér és Karolin” című darabja Lipcsében sikert aratott. Nemsokára bemutatásra kerül Berlinben is.

Berlinben a magyar művészek új filmsztárral gyarapodtak. *Guál* Francis-ka első kísérlete a „Paprika” című film-ben úgy bevált, hogy január 1-től további filmekre szerződötték s március 1-től az Universal-filmgyár kötötte le 2 évre.

„**Bál a Savoyban**”, Ábrahám Pál új operettje Berlinben karácsonykor Alpár Gitta, Bársony Rózsi és Dénes Oszkár főszereplésével kerül bemutatásra.

Károlyi Gyula, fiatal magyar zongoraművészt meghívta a párizsi szimfonikus zenekar, hogy a decemberi Brahms-ünnepségen mint szólólista működjék közre.

A „**Liliom**”-ot New-Yorkban felelevenítette a Civic Repertory Theatre. Julika alakítója, Eva *La Gallienne* elmondta, hogy a Molnár-darab rendkívüli sikere miatt talán még az idén „Az ördög”-öt és „A hattyú”-t is bemutatják.

Magyar szerzőt és rendezőt ünnepeltek Bécs új színházában a Neues Lustspielhausban. A megnyitó estén „A táncoló Shylock” című revü kerül színre, amelyet *Herczeg Géza* írt *Strauss* Leó társaságában. A zene *Strauss* Ervin munkája. A címszerepet a revü rendezője, *Carl Farkas* író-színész játssza.

Cserevonatok külföldi utasai Magyarországról

A MÁV cserevonat-akciójának sikere mind élenkebben domborodik ki. Legutóbbi jelensége az a levélhalmaz, amely a cserevonatok külföldi utasaitól érkezett. Csaknem mind elragadtatással szól a budapesti tartózkodásról. Ezek a levelek spontán íródtak, valóban az élmény örömteli hatása alatt. Az *Ibusz* idegenvezetőit keresték fel a levelekkel, hogy még egyszer megköszönjék azt a passziót, amelyben ittidőzésük alatt, — közvetve az ő révükön — részük volt. Érdekes, hogy legtöbben a város éjjeli kivilágítását emlegetik, mint a látottak fénypontját s másodsorban azt hangoztatják, hogy egész Európában nem láttak más helyet, ahol a természeti szépségek ilyen közvetlenül kapcsolódnának a modern nagyváros kultúrájával. — „Egy metropolis a természet ölen” — kizárólag magyar sajtóság és nines még egy pontja a világnak, ahol ennyi értéket ilyen mértékben lehetne megtalálni. Egyesek külön oldalakat szentelnek annak, hogy rajongással emlékezzenek meg a magyar közönség előzenekénységéről és meghatottan említik fel, hogy teljesen idegen emberek szívességéből órákig kalauzolták őket a városban. Többen dícsérik a magyar rendőröket, akik mindent elkövetnek, hogy az idegeneket jól útbaigazítsák.

Újabb Filléres gyorsvonatok

Az Államvasutak igazgatósága legalább ötszáz utas jelentkezése esetén december 4-ikén az alábbi filléres gyorsvonatokat indítja:

1. Budapest Keleti pályaudvarról Miskolc—Sátoraljaújhelyre. Budapest Keleti pályaudvarról indul reggel 6 órakor. Miskolcra érkezik 9.16 órakor. Sátoraljaújhelyre érkezik d. e. 11.16 órakor. Vissza Sátoraljaújhelyről indul este 7 órakor, Miskolcra indul este 9 órakor. Budapest Keleti

pályaudvarra érkezik éjjel 12.22 órakor. Ennél a vonatnál a le-, illetve felszállás Miskolc, Szerencs és Sárospatak állomásokon is megvan engedve. Az egységes menettérti díj 5.30 P.

2. Hódmezővásárhely és Szegedről Budapestre. Az egységes menettérti díj 4.70 pengő.

3. Pécs és Kaposvárról Budapestre. Az egységes menettérti díj 5 pengő.

E vonatoknál mindenféle kedvez-

mény és szabadjegyek érvénytelenek. Közelebbi felvilágosításokat a MÁV hivatalos menetjegyiroda és annak fiókjai adnak, ahol a menettérti jegyek is megválthatók.

A Budapestről indul filléres gyorsvonatoknál a nemdohányzók részére szóló jegyeket a Vigadóban lévő központ árusítja.

A kora reggeli órákban Budapestről induló és oda éjjel érkező vonat-hoz a Beszkárt, illetve az Autóbusz-üzem esatlakozójáratokat indít.

Mi hozhat új forgalmat?

Legkiválóbb szakembereink foglalkoztak az aktuális kérdésekkel a minapi fürdőügyi nagygyűlésen. Közülük Bársony Oszkár, az Ibusz vezérigazgatója a nagyközönséget különösen érdeklő témáról tartott előadást. Adatokkal bőségesen támogatott gondolatmenete a következő.

Ismételten megállapították az utóbbi évek során azt a súlyos deficitet, amellyel az idegenforgalom fizetési mérlegünk láthatatlan tételei között szerepel. Dr. Szigethy Gyula legutóbbi kimutatása szerint ez a deficit 31.2 millió pengőt tesz ki. Idegenforgalmi mérlegünknek ez a súlyos passzivitása csakis a külföldi nyaralás divatjának tulajdonítandó.

Szinte megdöbbentő aránytalanságot tapasztalhatunk az aktív és a passzív idegenforgalom adatainak összeállításánál.

1931-ben megfordult:

Budapesten osztrák	18.834	és Ausztriában magyar	160.542
„ német	13.579	„ Németországban	„ 18.000
„ olasz	3.565	„ Itáliában	„ 40.000
„ csehszl.	16.714	„ Csehszlov.-ban	„ 54.691

Rendkívül sajnálatos, hogy a tavalyi utazási fődény derekán Középeurópaszerte életbeléptetett pénzkiviteli korlátozások ellenére is, még ilyen súlyos aránytalanság mutatkozik a hozzánk ellátogató idegenek és az innen külföldre irányuló forgalom adatai között.

Ezeknek az adatoknak ismeretében minden illetékes tényező bizonyára oda fog hatni, hogy az itthoni nyaralás lehetővé tétele és népszerűsítése érdekében sürgős intézkedések történjenek.

Kétségtelen, hogy csak több évtizedig tartó áldozatos alkotó, nevelő, építő és serkentő munka árán juthatnánk oda, hogy a mi — nyaralásra egyébként természeti fekvésüknél fogva minden tekintetben alkalmas — községeink ugyanolyan kulturfokon álljanak, mint a közönségünk által annyira frekvenciált külföldi nyaralóhelyek és üdülőtelepek.

Figyelembe kell azonban venni, hogy az itthoni nyaralás révén nemcsak igen jelentékeny összegek maradnának az országban, hanem ennek általános gazdasági és kulturfejlesztő hatása is volna.

Ha különböző tájainknak valóban csodás szépségei megtalálnák közönségüket és a határokon túl való nyaralás divatja elterjedne nálunk is, ez nemcsak a városi embert hozná közelebb a magyar vidékhez, hanem a vidék lakossága is jobban megismerné a városiakat és fokozottabb kulturigényeiket. De elhozhatná az itthoni nyaralás divatja — és el is fogja hozni — hozzánk az *elszakított részek nyaraló közönségét* is.

Az itthoni nyaralás új forrásokkal gazdagítaná az egész ország gazdasági életét, melynek fáradt vérkeringését erőteljesen felfrissíthetné, mert hiszen új fogyasztók tömegei számára vám- és fuvarmentes piacot teremtene a hazai zöldségnek, gyümölcsnek, bornak, tejnek, vajnak, tojásnak, baromfinak egyaránt.

Jelentős szerepet nyer az itthoni nyaralás a hazai közlekedés és főképp a MÁV érdekei szempontjából is, melynek forgalmát az itthon nyaralók nagy utasközönséggel táplálnák és bőségesen pótolhatnák az utazási forgalomban világszerte mutatkozó visszaesés folytán elmaradó utasokat is.

Rendkívül hasznos új forgalmat hozna az itthoni nyaralás a főváros szállóinak és egész kereskedelmének. Itt nemcsak arra utalunk, hogy a vidék és az elszakított országrészek lakossága, Budapestnél pompásabb (gyógy-) fürdő- és nyaralóhelyet az egész világon sehol sem talál, hanem, hogy a vidéken nyaralók útja legtöbb esetben a fővároson vezetne keresztül.

Tudjuk, hogy a külföldi nyaraló- és üdülőtelepek közönsége nemcsak saját szükségleteit szerzi be igen sokszor külföldön, hanem az apró figyelmességek és kedveskedések ajándéktárgyai is külföldi üzletekből származnak. A külföld metropolisain át vezető út sokszor külföldi orvosprofesszor konzultálására, külföldi szanatórium igénybevételére és sok más szükséglet kielégítésére készlet, ami mind Budapestnek jutna.

Német-magyar csoportutazások

Már folyik a készülődés jövő esztendői csoportutazásokra, amelyeknek résztvevői különböző bajor városokból érkeznek majd Budapestre. A *Nürnbergi Magyar Hét*, a gondosan előkészített akciók elseje tovább érlelte a bajor nexusok gyümölcseit és most már valóban nagyarányú eredményeket kezd mutatni. Miután a berlini, illetve északnémet szervezetekről már írtunk, most a müncheni, illetve a délnémet konkrét terveket ismertetjük.

A *Bayerische Mittelschüler* szervei, bajor középiskolások husvétkor indulnak Münchenből magyarországi cserekirándulásukra.

A *Deutscher Touring Club* május ele-

jén 50 autón érkezik és a fővárosból Lillafüredre is kirándul.

A müncheni *Theatergemeinde* tagjai különvonaton jönnek és május 21-től 28-ig lesznek itt.

A bajor, *württembergi és frankfurti Hapag* utazási irodák közös utazása június 1—7-ikén lesz.

A *Bayerische Radio Zeitung*, amely már három budapesti különvonatot tudott megtölteni, június 2-ik felére újabb csoportutazást készít elő.

A *Münchener Zeitung* előfizetői július 9. és 14. közt rándulnak ki.

A *Heidelberger Tagblatt* és a *Mannheimer Neue Zeitung* előfizetői július 19—22. közt látogatnak ide.

A *Bayerisches Lehrzeitung*-gal rendezik a bajor professzorok és tanítók

magyarországi utazását július 28—31. közt.

A *Deutsche Turnfest* résztvevőiből alakuló utitársaság augusztus 4—7. között tekinti meg fővárosunkat.

A *Bund d. Ländlicher Reitvereines* augusztus közepén irányítja tagjait és hozzátartozóit ide.

Nürnberg régi, tekintélyes vezetőlapja, a *Fränkischer Kurir*, Szent István-hetében immár másodszor küldi olvasóközönségét nemcsak Budapestre, hanem a Balatonhoz is, Siófokra, Földvárra és Füredre.

Valamennyi utazás szervezőmunkáját a Müncheni Magyar Idegenforgalmi Iroda vezetője, dr. Márffy Károly irányítja.

KÜLFÖLDI UJDONSÁGOK

Wagner és a magyarok

Óriási méretű ünnepekre készül egész Németország Wagner Richard halálának 50-edik évfordulója alkalmából, amely 1933-ban lesz. Különösen Bayruthban lesznek magas színvonalú előadások, ünnepek. Prof. Pretorius hatalmas inscenáló-terveket csinált. Toscanini stb. fog dirigálni.

Magyarország idegenforgalmi és általában kulturális propagandája ezúttal nagyon jól belekapcsolódhatik a világraszóló német aktualitásba; már csak azon a réven is, hogy Wagner apósa, Liszt Ferenc oly jelentős szerepet vitt Bayruth-ban és ott alusza örök álmát. Wagner hűséges támogatója műveinek kiváló interpretálója, az ugyancsak magyarországi születésű Richter János is a Wahnfried kertjében, Wagner sírjához közel van eltemetve. Az Idegenforgalmi Szövetség gondoskodik róla, hogy ezek és a hasonló adatok méltó módon kapják meg a németországi publicitást, az ideérkező külföldiek figyelmét pedig fölhívják Wagner magyar kapcsolataira.

ESZPERANTO

VILÁKGONGRESSZUS

1933. évben Köln városa hívta meg az eszperanto nemzeti szövetségeket világgongresszusra és a rendező bizottság élén a város egyik polgármestere áll. Köln most eszperanto-szövegű érdekes filmet készített, melyet körülküldenek néhány példányban a világon, hogy a közönség kedvet kapjon augusztusig meg tanulni eszperantóul és elutazni Kölnbe. A film program szerint 1933 áprilisában kerülhet Magyarországra. Minden város és mozgóképszínház kívánatra ingyen kölcsön kaphatja bemutatás céljából.

Idegenforgalmi kongresszus

Nizzában.

1933 január 9-én kezdődik meg Nizzában a nemzetközi idegenforgalmi kongresszus, amelyen a világ minden nemzetének idegenforgalmi szakemberei részt vesznek és megtárgyalják a legfontosabb, aktuális idegenforgalmi problémákat. Magyar részről Miklós Elemér dr., az Idegenforgalmi Tanács főtájtára, Bársony Oszkár, az Ibusz vezérigazgatója és Szivessényi Zoltán, a Budapest Fürdőváros Egyesület igazgatója vesznek részt az értekezleten.

Berlin idegenforgalma — költözködik.

Majdnem egész Európában pusztít a válság, amelynek egyik pontos szeizmográfja az idegenforgalmi fluktuáció. Svájc és most már Olaszország is kénytelen új mentőintézkedéseket tenni: a háború után alakult svájci „Treuhand-Gesellschaft” mintájára olyan szervek létesültek, amelyek rendkívül olcsó kamatmentes kölcsönökkel mentik meg a szállókat a tönkremenéstől. Jóformán csak, „Európa Newyorkja”: Berlin tud még idegenforgalmi szempontból a súlyos viszonyok közt is standardot tartani. Változás főképp annyiban történik, hogy a régi, előkelő Unter der Lindenről a nagyforgalom átvonul a Kurfürstendamm tájára. Csaknem fantasztikus ott a forgalom, az esti fényzőn, a vendéglők, kávéházak, szállók élete. Egy jellemző példa, amelyből szakemberek sokféle konzekvenciát tudnak levonni. Európa egyik legkiválóbb hozzáértője, Ewald Kretschmar, aki sokáig az Adlon-szálló igazgatója volt és Amerikában is elismert sikerrel működött, átvette mint tulajdonos, a Hessler-szállót, amely a Kurfürstendamnnál, a Gloria-Palast mellett van. Két-három hónap alatt túlhaladta a 80%-os szobatelettséget és ma egy üres szobája sincs. A Kurfürstendamm, a Gedochtnisskirche vidéke most Berlin centruma.

Jóelőre dolgozni... Valóban tanulhatunk abból a grandiózus munkaprogramból, amelynek részleteit a Reichsbahnzentrale für den Deutschen Reiseverkehr igazgatója, Weber mondotta el Berlinben járt szerkesztőnknek. Hosszú sor akciójuk közt nemcsak a félszázados Wagner-ünnepek teljesen kész műsora szerepel, hanem 1934-es, sőt 1935-ös események propagandája is. Oberammergau passziójátékai 1934-ben érik meg a háromszázados évfordulót, de már most kezdték Amerikában a jegyárúsítást, persze a megfelelő propagandával. Így dolgoznak előre az olimpiád érdekében is. 1935-ben lesz az első németországi vasút (Nürnberg-Fürth) százéves jubileuma s már javában folyik az előkészület a decennium idegenforgalmi kiaknázására. A Goethe év több kíváncsit vonzott a kis Weimarba, mint a Szent-Imre-év Budapestre.

Ahol nincs panasz az idegenforgalom csökkenése miatt. A spanyol Patronato del Turismo, Európa egyik leghatalmasabb idegenforgalmi szervezetévé lett azáltal, hogy megvalósította a kötelező balesetbiztosítást úgy a vasúti vonalakon, mint az autóforgalomban. Az állami biztosító szervek ezen a réven óriási összegekhez jutnak, amelyeket azután az idegenforgalom emelésére fordítanak. Mintegy negyven millió pezetára teszik az idegenforgalmi alapot, amely a szervezetnek évente rendelkezésére áll. Ebből egyrészt kiépítik az egész országban a műutakat, másrészt Európa, Észak- és Dél-Amerika legfontosabb helyein idegenforgalmi fiókokat létesítenek. Emellett nagy eréllyel törekszik a spanyol anyaország arra, hogy a délamerikai spanyol nyelvű államokat kulturális, gazdasági és idegenforgalmi szempontokból megszervezze a maga céljai érdekében. Ennek az akciónak máris nagyszerű eredményei vannak, úgyhogy míg Európa többi országai súlyos válságot éltek át az idegenforgalom terén, addig a spanyol idegenforgalmi központ elégedetten tekint vissza az év idegenforgalmi eredményeire. A jövőre vonatkozóan nagy terveik vannak a spanyoloknak: különféle idegenforgalmi jelentőségű látványos ünnepeket készítenek elő. 1934 tavaszán rendezi meg Barcelona városa nemzetközi idegenforgalmi kiállítását, ugyanazon a helyen, ahol legutóbb a nagy nemzetközi kiállítás folyt le. Ez az 1929. évi kiállítás súlyos deficittel végződött, de a spanyol világpropaganda érdekében mégis kész úgy az állam, mint a város, minden áldozatot meghozni.

Csehek az idegenforgalomért. A cseh kormány elhatározta, hogy az összes központi hatósági és járási szervezeteknél idegenforgalmi előadói tisztségeket szervez. Az előadók feladata, hogy a hatáskörük alá tartozó vidékek és idegenforgalmi szervezetek akcióit elősegítsék és azokról meghatározott időközönként jelentést tegyenek. Ezenkívül valamennyi járási hivatal főnöke utasítást kapott, hogy a csehországi idegenforgalom emelésére különös gondot fordítson.

VEGYES HIREK

BUDAPESTRŐL MÜNCHENBE ÉS NÜRNBERGBE

A híres müncheni farsangra budapesti csoportlátogatást terveznek, hogy legalább kiskészben viszonzozzák a 3000-nyi bajor ittjárását.

Január 26-án reggel 6.30-kor indulnak a Keleti pályaudvarról és aznap este 9 órakor érkeznek Münchenbe. Másnap a hősök emlékművén koszorút helyeznek el és megtekintik a várost. Este magyar-bál lesz. 28-ikán a világhírű Deutsches Muzeumot és a Nymphenburg-ot nézik meg. 29-ikén a remek régi és új képtárat. Délután 12.30-kor utaznak Nürnbergbe. 30-ikán végigjárják a várost, a magyar származású Dürer házát, a Germanisches Museum-ot. Délben dr. Luppe Herrmann főpolgármester ünnepiesen fogadja a magyarokat, akiknek hazáját annyira megszerette budapesti látogatása és balatoni nyaralása alkalmával. Kiviszik Bura Károly zenekarát is, hogy a nürnbergiek óhaja szerint ezúttal a magyar népzene érdekességeit is bemutassák. *Falus* Edit, a müncheni Operaház jeles művésznője klasszikus magyar dalokat énekel majd a művészt során.

CSEREVONAT BERLINBE

A *Pesti Hírlap* utazási irodája és az *Ibusz* cserevonatakeiójának fontos dátuma: december 10. Rendkívül olcsó gyorsvonat indul Németországba. Reggel indul a Nyugati p. u.-ról s az utasok kiszállnak Breslauban, ahol tiszteletükre ünnepi hangversenyt rendeznek. Másnap megnézik a várost, aztán tovább utaznak Berlinbe. Itt három nap jut a város és környéke megtekintésére. Visszafelé egy napot Dresdenben töltenek, félnapot pedig Prágában. Mindenütt kilátóautóbuszokon járják be a várost. A vonat 16-ikán, pénteken éjjelre hozza haza utasait.

Az egész utazás ára a teljes ellátással II. osztályon 187 pengő, III. osztályon 156 pengő. Vidékiek Budapestre és vissza 50% jegykedvezményt kapnak.

Kiállítási vonatok. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy belga mintára, nálunk is rendszeresíti kiállítási vonatok indítását a vidéki városok felé. Ezek a vonatok a magyar ipar termékeit elviszik állandó kiállításként olyan helyekre, ahol egyébként nehezen és drágán tudnának hozzájutni a legújabb ipari és egyéb termékekhez. Egyelőre *hatvan* vidéki város felé indítanak ilyen kiállítási vonatot. A fogyasztók közvetlenül nem vásárolhatnak a kiállító vonaton, hanem csak a viszontelárusítók.

BUDAPEST LEGÚJABB FÜRDŐJE

Valóban új fürdő, bár a neve jó régi. Mert évekig tartó és a mai viszonyokhoz képest súlyos áldozatokat kívánó szakmunkával egészen új iszapfürdő létesült a Szent Lukács-fürdő telepén. Legfontosabb és különleges része az *iszaptó*. Európában nincs még egy ilyen: télen épp úgy fürödhetnek a szabad ég alatt, mint nyáron. Már pedig iszapban sokkal kellemesebb fürdés esik télen, mint nyáron. Az idegenforgalmi és fürdőügy minden igaz híve örömmel kell, hogy propagandát csináljon ennek az új fürdőnek. Csempével kirakott 360 kabinja, egész sor modern fizikotherapiai helyisége, Röntgen-laboratóriuma, továbbá a teljesen renovált szálló biztosítja az otthonias nyugalmat és a zavartalan kényelmet. A fölösleges meleg vízzel fűtik az egész épületkomplexumot. Az orvosi vezetést hazánk egyik legjelesebb szakértője, dr. bilkei Papp Lajos látja el. Van itt néhány száz márványtábla, amelyek a rég meggyógyult betegek hálájáról regélnek. A megújított Lukács sokkal több kinzóba jutott beteget fog hálára ösztökélni, mint eddig s modern színekkel és értékekkel gyarapítja Budapest balneológiai kincseit.

Repülők. Az idegenforgalom új útjainak pionirjai kiváló magyar méltatást kapnak abban a két vaskos kötetben, amely „A magyar irodalom jelesei” című könyvsorozatban jelent meg *Repülők (A levegő hősei)* címmel a Singer és Wolfner irodalmi intézet kiadásában. Nagyszámú képei közt az első Endresz Györgyöt és Bittay Gyulát mutatja be s az első fejezet címe: *Justice for Hungary* (Magyarok az ocean fölött). Aztán: Ikaros nyomában, az első monoplánutazás, sasok a viharban (a világháború repülői), magyar repülők, a szárnyas viking (Lindbergh), a sarkok meghódítása, oceanok fölött, a bolond gróf és a levegő királya (a Zeppelinek), a sarkok repülő hőse (Byrd), női repülők, világrészeket át, hogyan repülünk ma és a jövő, az aviatika legújabb eredményei című igen változatos fejezetek sorakoznak. Sok-sok érdekes adat, irodalmi nívó, ötletes mesélőmód és eleven stílus jellemzi a két kötetet, *Tábori Pál* munkáját. Fél száz jó fénykép teszi a szöveget vonzóbbá.

BAROMFIKIÁLLÍTÁS

A Baromfitenyésztők Orsz. Egyesülete december 3-tól 8-ig rendezi a IX. Nemzetközi Baromfikiállítást. December 4-én kezdődik a kiállítással kapcsolatos baromfitenyésztő-tanfolyam. A kiállítás idejére féláron lehet Budapestre és vissza utazni.

Idegenvezetés - eszperantóval

A Magyar Cserkészszövetség idegenvezető csapatjának tagjai ügyesen felhasználják az eszperanto nyelvet a cserkészlet és hazánk érdekében. Ha tekintetbe vesszük, hogy az eszperantó — bár a föld minden részében tanulják — még messze van a nagy világnyelvektől és nem is célja azokat elérni, akkor az eddigi munka már szép sikert jelent és igazolja, hogy a cserkészlet keretében érdemes ezzel a nyelvvvel is foglalkozni, különösen azoknak, akik nem tanulhatnak meg jól egy másik nyelvet. A raj tagjai többször vezettek már külföldieket, köztük *japán, észt, svéd, német és osztrák utasokat* Budapestre és ezek tevékenységükről nagy elismeréssel nyilatkoztak. Egyesek levelezése messze szétágazik és külföldi barátai által már tíz országból kérések vetített képeket Budapestre, melyeket az ottani cserkészkörökben bemutatnak. Észtországban most indul velük körutazásra egy csoporttitkár. Legközelebb Svédországban és Belgiumban kerülnek bemutatásra. Így eszperanto levelezésük útján eszperantóul nem tudó szélesebb rétegekhez is eljutnak a küldeményeik, például Belgiumban az általuk küldött magyar cserkészanyagot, budapesti plakátokat, Magyar Cserkészszámokat kiállításon bemutatták és általuk kérések anyagot a francia cserkészvezetők kiállításukra is. Már több külföldi rádióállomás eszperanto előadása keretében hívták fel a figyelmet a jamboréa és Magyarországra.

Ezekből látszik, hogy helyesen úgy fogják fel az eszperantót, hogy általa mint a magyarság követői, közelebb hozzák a külföldieket hozzánk s bizonyára elősegítik, hogy nagyobb és mélyebb legyen a cserkésztestvériség. A jamboréa Babeljét akarják áthidalni a reménység nyelvével, az eszperantóval.

Klub a vonaton. Amerikában is nagyon apadt a vasúti forgalom. Ennek az élénkítésére létesítettek az igazgatóságok „utazó klubok”-at. Szalonkocsikat csatolnak az induló vonatokhoz úgy, hogy az ülések nagyrésztét kiszécsék és táncteremmé változtatták át a vonatokat. Jazz, buffet és bár is van persze a vonaton. Utasai csak az elindulás után tudják meg, hogy voltaképp hova mennek.

Magyar kiadásunk kéthetenként jelenik meg.

Szerkesztőség: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 73 TELEFON: 26-4-60 (MÁV IGAZGATÓSÁG)
Felelős szerkesztő és kiadó MIKLÓS ELEMÉR Dr.
Szerkeszti TÁBORI KORNÉL

Ifj. Kellner Ernő Budapest, V., Csáky-u. 10.77565